

Discurs de presa de possessió com a presidenta de la Diputació de Barcelona de Mercè Conesa

Assumeixo, avui, amb un enorme sentit de la responsabilitat i l'honor la presidència de la Diputació de Barcelona per als propers quatre anys. Ho faig des de la meva condició d'alcaldeessa de Sant Cugat del Vallès i amb un esperit de servei al món local i a Catalunya. Moltes gràcies, diputats i diputades, pel suport i la confiança. I també dir-los que aprecio i valoro la diferència de criteri polític que s'ha expressat amb llibertat en aquesta sessió. Crec que aquesta voluntat explícita de teixir complicitats i, alhora, de tenir una mirada oberta a totes les opinions marcarà, des del primer moment, aquest mandat.

El passat 24 de maig la ciutadania va dibuixar a través de les urnes un mapa polític de major pluralitat. Aquest mateix plenari n'és una expressió clara. Vull donar la benvinguda a les forces polítiques que avui s'incorporen de nou, i també, a tots i cadascun dels diputats i diputades, i especialment als que ho fan per primer cop. Els vull oferir a tots la presidència com un marc per treballar pel bé comú des de la cordialitat personal, el rigor professional i l'honestedat. Enfortir les polítiques públiques, sumar i consensuar voluntats és el full de ruta al que estem abocats, però és també una oportunitat per aprendre els uns dels altres i eixamplar els horitzons. Crec que els ciutadans ens ho demanden i no ho podem defugir.

Permetin-me que en aquestes primeres paraules m'adreci amb una expressió de reconeixement i gratitud a aquelles persones que m'han precedit en el càrrec: Francesc Martí Jusmet, Antoni Dalmau, Manuel Royes, José Montilla, Celestino Corbacho, Antoni Fogué i Salvador Esteve. Ells i tots els seus equips, cadascú en el seu context històric, han protagonitzat un trànsit decidit vers la democràcia, el municipalisme i la catalanitat. La Diputació de Barcelona és una institució que ve de lluny, però ha estat en democràcia quan ha donat els seus millors fruits i ha desenvolupat amb èxit la seva raó de ser. Hem commemorat el centenari de la Mancomunitat de Catalunya. Una generació excepcional de polítics amb uns reptes excepcionals al front, que a través de la unitat, d'una visió moderna i d'una acció de proximitat i estimació a la terra van servir fidelment el seu poble. Avui estem també davant d'un moment excepcional i a nosaltres ens correspon fer front a aquest repte.

President Esteve, he treballat amb tu aquests darrers quatre anys. Ha estat un treball intens i complex per les dures conseqüències socials de la profunda crisi econòmica. Una crisi que s'acarnissava, i encara ho fa, malauradament, de forma virulenta en els pobles i ciutats en forma d'atur i, en una extensió de la vulnerabilitat social sense precedents. Una situació, que ens obligava, i ens obliga, a intervenir i a fer-ho amb

contundència. De l'amplitud d'obra de govern realitzada vull mencionar-ne sols una mesura: l'increment molt significatiu del suport als municipis. Això comportava repensar, prioritzar, deixar de fer algunes coses per fer-ne de noves... En definitiva: preguntar-se i saber donar raó: qüestionar-se per què fem el que fem i a qui afavorim amb la nostra acció. El resultat obtingut parla per si mateix: hem passat en quatre anys dels 500 milions d'euros als 1.000 milions en finançament municipal, i amb dos plans de xoc d'emergència social. Intueixo amb claredat que aquesta és una línia que caldrà continuar i incrementar, si és possible. Si ho fem, i ho farem, estarem servint a la raó de ser de la Diputació: els ajuntaments i la seva gent.

President Esteve, Salvador, estic immensament agraïda pel teu mestratge. La política la fem les persones i tu has fet política en majúscules al llarg de tota la teva vida. Perquè com tu dius: "Al servei del meu poble i del meu país no em jubilaré mai".

Convergència i Unió té, a partir dels resultats, el repte d'encapçalar i liderar aquest mandat i ho farem des de l'inici amb Esquerra Republicana de Catalunya, a qui agraeixo públicament l'entesa. Catalunya i els municipis necessiten d'una Diputació de Barcelona alineada amb els nombrosos i ambiciosos reptes que tenim plantejats, i aquest és un bon govern per afrontar-los. Un govern que treballarà incansablement, i amb igual ambició, tant per dotar de fortalesa institucional el procés de transició nacional en què estem implicats, com per la solidesa i la centralitat de les polítiques socials.

Em comprometo i exigeixo a tots els membres del govern dedicació, capacitat, imaginació, honestat, intel·ligència i respecte pel proïsme. Esperem trobar la correspondència en l'oposició, i des de la lleialtat i la legítima discrepància poder construir, res no ens ho impedeix. Ja els ho dic, prefereixo sempre el convenciment i el diàleg i detesto la imposició, els convencionalismes i les consignes vinguin d'on vinguin.

El govern que presideixo té cinc grans prioritats que crec necessari i oportú explicar breument, i que concretarem aviat en un Pla d'Actuació per al mandat:

Primer.- Les polítiques socials orientades a la cohesió social i la lluita contra la desigualtat.

Penso que posar al centre de l'acció política la persona vol dir tenir la sensibilitat de reaccionar i lluitar per aquells més febles. Això és la bona política, ho penso i ho defenso amb fermesa. Crec amb convicció que el desenvolupament humà, com diu la

filòsofa nord-americana Martha Nussbaum, no es mesura sols per la renda o un determinat nivell de Producte Interior Brut (PIB), sinó sobretot per la possibilitat que tenen els individus de desenvolupar les seves diferents capacitats en una determinada societat. Aquesta és la política que m'interessa.

El meu govern vol fer polítiques socials avançades, partint d'allò que fem bé i sempre amb una mirada posada al nord d'Europa. Fer polítiques amb la complicitat i la concertació del Tercer Sector Social, tot sent conscients dels límits de l'administració i aprofitant l'acció multiplicadora de les entitats i associacions.

Volem que els nostres municipis tinguin més recursos i suport per eixamplar el benestar dels seus ciutadans. Em rebelo, i ho dic ben clar, contra aquell plantejament polític que vol centralitzar les polítiques socials i allunyar-les dels municipis i la seva autonomia. Quin contrasentit en un moment de crisi! ¿Qui millor que un ajuntament per saber i poder actuar per millorar la vida dels seus veïns? Es faria millor des d'un despatx?

La Diputació de Barcelona és i serà un aliat del govern de la Generalitat de Catalunya amb programes complementaris de suport a necessitats dels ajuntaments com els plans d'urgència social, el combat contra la pobresa energètica, la discapacitat, la infància en risc... Hi abocarem tots els nostres esforços, rasant, com es diu en termes de l'administració, d'on s'hagi de rascar.

Hem fet molta feina en aquest àmbit al llarg dels anys a la Diputació. Defenso la utilitat social i l'eficàcia de programes com la teleassistència, amb més de 65.000 usuaris, el programa d'arranjament de domicilis a persones grans, el Servei d'Intermediació en Deutes de l'Habitatge, la mediació comunitària, el programa de beques d'escola bressol, l'esport per la discapacitat, la inserció laboral de persones amb malaltia mental, els itineraris inclusivius als parcs naturals o als museus o la pròpia responsabilitat social de la Corporació. Tots aquests programes, i altres que podria citar, són un bon punt de partida que comptaran amb tot el nostre suport. Si un desafiament vull posar sobre la taula en aquest àmbit és el de posar la tecnologia al servei del benestar de les persones. Les ciutats intel·ligents seran socials o no seran. I la Diputació i els seus equips mai defugen els reptes.

Segon.- Les polítiques econòmiques i especialment aquelles orientades a donar suport a l'estructura productiva local i, de forma molt explícita, les accions de foment de l'ocupació.

Aquesta és una orientació compartida a tot el territori de la nostra demarcació. Estic convençuda que la totalitat d'alcaldes i alcaldesses van assenyalar, en els plens d'inici

de mandat, que la manca de feina és la causa de la dèbil cohesió social, així com l'ocupació és la solució per eradicar l'empobriment de moltes famílies.

Els programes complementaris que hem iniciat en aquest àmbit hauran de tenir continuïtat, tot posant especial atenció a la coordinació amb les polítiques d'infraestructures i també amb la Generalitat de Catalunya, a través del SOC. Així mateix, haurem de tenir una mirada atenta a la diversitat de la problemàtica social: els petits municipis i les zones rurals, els aturats de llarga durada i l'atur juvenil.

Des del foment de l'economia productiva, el govern treballarà des de la col·laboració publicoprivada. Dotarem els ajuntaments dels recursos necessaris per tal de contribuir al suport a l'emprenedor i l'estímul al creixement. Així mateix, treballarem amb una mirada atenta als sectors que ofereixen noves oportunitats d'ocupació tals com: l'esport, el turisme o la producció d'aliments de proximitat.

Tercer.- Accés a la cultura i als serveis públics.

La Diputació de Barcelona ha estat una administració que ha contribuït decisivament a l'equilibri territorial de Catalunya i a la igualtat d'oportunitats entre els ciutadans. La nostra visió és que els municipis, amb independència del nombre d'habitants, de la seva localització o de la seva problemàtica social, tinguin els recursos suficients per prestar serveis d'alta qualitat en benefici del benestar dels seus veïns i veïnes.

El meu govern treballarà amb una mirada territorial àmplia, conscient de la diversitat que ens toca gestionar, i amb una sensibilitat especial per aquells territoris més fràgils en recursos i en administració: els petits municipis i la realitat comarcal. I ho farem, com ho hem fet, des de l'entesa i l'acord amb totes les administracions i, especialment, amb lleialtat a la Generalitat. Dos principis clars guiaran la nostra acció: el respecte a l'autonomia municipal i una aposta decidida per la governança multinivell.

La Diputació de Barcelona fa una funció innegable de retornar en forma de serveis els recursos que aporten els ciutadans en forma d'impostos: la xarxa de carreteres, que permeten assegurar la mobilitat de molts dels nostres conciutadans; la Xarxa d'Espais Naturals, que garanteix uns paisatges part del nostre patrimoni i una oportunitat per les activitats econòmiques lligades al turisme; les polítiques de medi ambient, cada cop més orientades a un ús social de l'energia, a l'economia verda i a la innovació; les xarxes municipals de museus o d'arts escèniques, que permeten singularitzar cada població i fer polítiques culturals de proximitat; i la xarxa d'escoles bressol municipals, clau per l'educació dels nostres infants i també base per a les polítiques laborals en igualtat entre homes i dones.

De forma molt especial em vull referir a la Xarxa de Biblioteques Municipals, de la qual en aquest mandat celebrarem el seu centenari. Una xarxa que és fruit de la

Mancomunitat, d'una concepció moderna de país i d'un anhel de fer ciutadans amb més cultura i, per tant, més lliures. I una xarxa que és també part del nostre futur com a poble lliure.

Quart.- Tota l'acció pública estarà sotmesa, com a criteri general, a la transparència i al rendiment de comptes. Una administració al servei del ciutadà.

Tots, govern i oposició partim de la necessitat ineludible de teixir noves complicitats entre la ciutadania i els seus representants. D'establir una nova aliança per la confiança basada en la transparència i la regeneració democràtica. Tocarà en aquest mandat desenvolupar en profunditat les obligacions recentment establertes en el nostre ordenament jurídic i impulsarem el Portal de transparència, les normes d'accés a la informació pública, el codi de conducta d'alts càrrecs i el registre de grups d'interès.

Aquesta és una matèria, però, que requereix d'un compromís personal que les lleis mai podran regular del tot. Hem de ser-ne conscients tots els agents que intervenim en el sector públic, personal de la Diputació, electes, proveïdors de serveis... que tot comença per una pregunta molt senzilla: això que faig, ho puc explicar?

Aquesta línia d'acció d'una administració al servei del ciutadà és el veritable cor que fa bategar la maquinària a la Diputació i als ajuntaments als quals donem suport. Dic sovint que la Diputació presta als ajuntaments quatre grans ajudes que podem classificar en: finançament, formació, assistència tècnica i tecnologia. Potser perquè ja ho tenim tan interioritzat, sovint ho oblidem, però el suport en recursos humans, la contractació, l'assistència jurídica i tècnica de tot tipus ens és essencial al món local. No en podem prescindir. Com ho és que aquesta casa sigui punt de trobada dels tècnics municipals, el lloc on s'intercanviï el coneixement i aprenguem els uns dels altres amb iniciatives tan valorades com els cercles de comparació intermunicipal.

Vull dir que tot això es fa gràcies a uns professionals i a uns directius públics que han fet de la Diputació una administració de referència al llarg dels anys. Una bona administració, també, dels recursos públics que permet una hisenda sanejada base que possibilita la nostra acció pública. Sense diners i liquiditat res és possible.

La presidència que assumeixo posarà al mateix nivell, sense demagògies, els necessaris criteris d'austeritat amb la valoració de la professionalitat i la responsabilitat. La nostra acció defugirà mesures que signifiquin la precarització del sector públic.

Cinquè.- La contribució activa al procés de transició nacional

Els municipis són per ells mateixos, com a institucions, una estructura d'Estat. Catalunya és cada poble i cada ciutat amb la seva diversitat i pluralitat. El nou govern de la Diputació de Barcelona fa del municipalisme l'eix central i aposta perquè, en el nou país, els ajuntaments tinguin el reconeixement, el respecte a la seva autonomia i el finançament que pertoca com a administració més propera al ciutadà.

El govern fa seu el full de ruta pactat per les eleccions del 27 de setembre i el compromís d'avançar en les estructures d'Estat. Des d'aquesta orientació la Diputació de Barcelona treballarà, com ja ho ha fet, en coordinació amb la resta de diputacions catalanes, amb l'objectiu d'enfortir l'acció pública i preparar el futur. I ho farà, com he dit anteriorment, amb lleialtat absoluta al Govern de la Generalitat de Catalunya.

Tres àmbits de responsabilitat política tenim al nostre abast per poder-hi contribuir decididament: la hisenda pròpia, a través d'intensificar la col·laboració amb l'Agència Tributària Catalana; l'acció internacional dels ens locals catalans, coordinada amb la Generalitat, amb l'objectiu de donar a conèixer encara més la nostra realitat i contribuir al procés polític nacional; i també enfortir l'espai comunicacional local a través de la XAL, amb un compromís de servei públic, d'independència i de promoció de la cultura i la llengua.

Em sento, en aquest moment, identificada amb les paraules que Enric Prat de la Riba va publicar a la Veu de Catalunya l'any 1905: *“Tenir els ajuntaments és tenir també Catalunya. Renovar la vida de les corporacions municipals, deslliurar-se de l'esclavitud de la vella política, fer-hi arribar la primavera de la nostra renaixença que vivifica i fecunda i regenera, és renovar i deslliurar i fecundar tot Catalunya”*.

Un discurs de presa de possessió serveix també per conèixer una mica més la persona i el que pensa. Espero haver deixat clares dues coses: que la política que impulsaré amb el meu govern és una política social ambiciosa per als ajuntaments i les persones, i que contribuiré decididament i amb fermesa a la Catalunya lliure que desitjo.

Avui, per primer cop, una dona assumeix la presidència en una institució centenària. Ho faig conscient que formo part d'un llarg itinerari de moltes i moltes dones que han lluitat per la igualtat. Em fa particular orgull poder reivindicar la figura de Francesca Bonnemaison en el Ple de constitució d'una institució que ha fet perviure el seu llegat. Ella va fundar al 1909 l'Institut de Cultura i la Biblioteca Popular de la Dona, un espai singular que va ser la primera biblioteca europea de dones i una de les primeres biblioteques públiques de la ciutat. Ella creia que la defensa de les dones passava per

oferir-los una educació que els permetés l'accés autònom al món laboral. En les seves pròpies paraules: "*Tota dona val més, quan lletra aprèn*".

Hem recorregut molt camí des de llavors, no sempre de forma lineal amb retrocessos importants com el llarg i nefast franquisme. Prova, però, de la maduresa democràtica assolida és aquesta sala, on m'acompanyen alcaldesses i regidores de les principals ciutats de Catalunya. Avui jo soc una baula més en la cadena cap a la igualtat.

M'uneixo a totes elles en la recerca de solucions, amb una mirada atenta a la persona, a no deixar de banda pel segrest del temps dimensions importants com la família i l'educació dels fills o l'espai de creixement personal, a cercar un llenguatge més proper i directe per explicar de forma més senzilla les coses complicades, que ho són. A contribuir entre tots, homes i dones, a fer de la política un espai de servei carregat de sentit ètic i sentit de la responsabilitat, per representar amb dignitat els ciutadans.

Acabo la meva intervenció. Vinc a treballar des del primer dia amb un coneixement profund del que és la Diputació de Barcelona i de la realitat local. Poso a disposició tota la meva experiència i capacitat, tota la meva capacitat d'escolta, capacitat d'assumir la crítica fonamentada i capacitat d'arribar a l'entesa, i demano, simplement a canvi, respecte. Vinc amb ànim també de desaprendre per tornar a aprendre. Com deia Anthony de Mello, un jesuïta hindú: "*La por ens lliga, no ens deixa ser lliures i hem de ser capaços de poder-nos deslliurar del que hem estat per tornar a ser*".

Moltes gràcies.

Barcelona, 15 de juliol de 2105

Mercè Conesa i Pagès